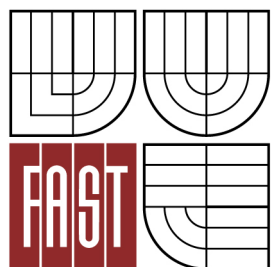

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA STAVEBNÍ

Ústav architektury

Faculty Of Civil Engineering

Institute of Architecture

Územní studie rozvojového území Vítkovice - Moravská
Ostrava

DIPLOMOVÁ PRÁCE

diploma thesis

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Bc. Anna Fišerová

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

Ing. arch. JOSEF SÁTORA, CSc.

BRNO 2016

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ FAKULTA STAVEBNÍ

Studijní program

N3504 Architektura a rozvoj sídel

Typ studijního programu

Navazující magisterský studijní program s prezenční formou studia

Studijní obor

3501T014 Architektura a rozvoj sídel

Pracoviště

Ústav architektury

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Diplomant

Bc. Anna Fišerová

Název

Územní studie rozvojového území Vítkovice -
Moravská Ostrava

Vedoucí diplomové práce

Ing. arch. Josef Sátora, CSc.

**Datum zadání
diplomové práce**

30. 11. 2015

**Datum odevzdání
diplomové práce**

20. 5. 2016

V Brně dne 30. 11. 2015

.....
doc. Ing. arch. Antonín Odvárka, Ph.D.
Vedoucí ústavu

.....
prof. Ing. Rostislav Drochytka, CSc., MBA
Díkan Fakulty stavební VUT

Podklady a literatura

Územní plán města Ostravy, díle dokumentace areálových ploch Vítkovice a Moravská Ostrava
Day, Christopher: Duch a místo, ERA 2004
Účelové publikace vydané Magistrátem města Ostravy
Situace místa stavby – polohopis a výškopis
Holl, Steven: Paralaxa; Era 2003
Neufert, Ernst: „Navrhování staveb“, Consultinvest Praha 2000
Průzkumná a analytická dokumentace řešeného území Vámi vypracovaná
Vyhláška 398/2009 Sb. o obecných požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb
Vyhláška 268/2009 Sb. o technických požadavcích na stavby
Další související vyhlášky, technické normy, hygienické předpisy a odborná periodika

Zásady pro vypracování

Předmítlem zadání je idea využití ploch pro návrh nové zástavby propojující lokalitu Nové Karolíny a rozvíjející se oblasti Dolních Vítkovic. Navrhovaný způsob využití - bydlení, OV, dopravní plochy a krajinná zeleď. Návrhové území řešte pro střednědobý časový horizont, zvláště s ohledem na upesňující urbanistické požadavky MmO a vlastníků areálových ploch.

Hlavním cílem řešení je navrhnout takové funkční, provozní a prostorové řešení území, které by efektivní formou zhodnotilo disponibilní využitelné plochy. Pro vlastní návrh je důležité stanovení limitů využití území s podporou rozvoje doplňkových funkcí.

Diplomová práce bude obsahovat:

- Dokladovou část
- Urbanistickou studii
- Model

Výkresová část bude zpracována s využitím CAD, textová část a tabulkové přílohy budou zpracovány v textovém a tabulkovém editoru PC. Ve stanoveném termínu bude výsledný elaborát odevzdán vedoucímu diplomové práce v úpravě a kompletaci podle jednotných pokynů Ústavu architektury FAST VUT v Brně. Při zpracování diplomového projektu je nezbytné řídit se směrnicí děkana č. 12/2009 vč. příloh č. 1,2,3: Úprava odevzdání a zveřejňování vysokoškolských kvalifikačních prací (VŠKP) na FAST VUT.

Předepsané přílohy:

Seznam složek:

A.DOKLADOVÁ ČÁST

B.URBANISTICKÁ STUDIE:

- textová část A4 v předepsané podobě
- urbanistická studie s přílohami v úměrných měřítcích
- urbanistický detail v měř. 1:500 (příp. 1:1000)
- kompletní dokumentace ve formátu A3 a samostatně na formátech A2-A1
- presentace plakát 700/1000mm na výšku

C.URBANISTICKÝ MODEL

CD s dokumentací celého projektu s dodržením metodiky archivace

Struktura diplomové práce

VŠKP vypracujte a rozdělte podle dále uvedené struktury:

1. Textová část VŠKP zpracovaná podle Směrnice rektora "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchovávání vysokoškolských kvalifikačních prací" a Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchovávání vysokoškolských kvalifikačních prací na FAST VUT" (povinná součást VŠKP).

2. Přílohy

Struktura bakalářské/diplomové práce

VŠKP vypracujte a rozdělte podle dále uvedené struktury:

1. Textová část VŠKP zpracovaná podle Směrnice rektora "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchovávání vysokoškolských kvalifikačních prací" a Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchovávání

vysokoškolských kvalifikačních prací na FAST VUT" (povinná součást VŠKP).

2. Přílohy textové části VŠKP zpracované podle Směrnice rektora "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchovávání vysokoškolských kvalifikačních prací" a Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání, zveřejňování a uchovávání vysokoškolských kvalifikačních prací na FAST VUT" (nepovinná součást VŠKP v případě, že přílohy nejsou součástí textové části VŠKP, ale textovou část doplňují).

.....
Ing. arch. Josef Sátora, CSc.
Vedoucí diplomové práce

Abstrakt

Základní urbanistickou ideou je vytvořit novou kvalitní obytnou zástavbu v kombinaci s plochou pro sport, rekreaci a odpočinek, stejně jako plochy pro výrobu a skladování. Na rastru 100x100m vznikají komplexy bytových domů se zeleným průchozím vnitroblokem.

Mezi jednotlivými celky se nachází volný prostor se zelenými plochami řešený jako obytná zóna. Na souběhu dvou rastrů vzniká v centrální části řešeného území náměstí lemované bytovými domy s polyfunkčním charakterem a zvýšeným komerčním parterem. Dominantou náměstí je nízký multifunkční objekt, plocha náměstí je ponechána vyjma drobných ploch zeleně volná, variabilní (možnost pořádání společenských akcí, trhů atd.). Na náměstí diagonálně navazuje další významná plocha - park s hřištěm - a menší náměstí s terasovým posezením. V této části jsou navrženy tři viladomy. Park ústí u řeky Ostravice, kde vzniká nábřeží s možností posezení.

V severní části je umístěn hotel vzniklý rekonstrukcí původní průmyslové budovy doplněný o přízemní restaurační objekt. Kolem něj vzniká park se vzrostlou zelení a multigeneračním hřištěm.

Terasové domy se nacházejí v severovýchodní části a hlavní obytné místnosti mají atraktivní výhled na řeku.

Řadové rodinné domy lemuji páteřní komunikaci – zde je kvůli hlukovému a vizuálnímu komfortu umístěna alej stromů. Typologie a rozmístění ostatních, samostatně stojících domů je inspirována koloniemi dělnických domů např. Baťovy domky ve Zlíně. Mezi jednotlivými pozemky není pevný plot, pouze jsou odděleny nízkou zelení.

Klíčová slova

Ostrava, územní studie, urbanismus, prostorové plánování, dělnické kolonie, Vítkovice, rozvojová koncepce, územní plán, funkční řešení, architektura, bytový komplex, rodinné domy, viladomy, brownfields, industriální dědictví, průmyslová zóna, urbanistický návrh, lávka

Abstract

The inspiration behind this project is the new urbanist idea which combines residential development with green spaces for leisure and sport as well as mixed use commercial areas and storage. The layout of the area is a grid formed by 100m squared plots with residential houses with personal yards. These plots are grouped as complexes and between each complex is a communal green space.

On the outside of the inner grid, there are mixed use apartment buildings and a high commercial floor. The square is dominated by a smaller multi-purpose building with a fluid outside space in which community events can be organized. Diagonally connected to the square is a park with a playground and an area with patio seating in addition to three villa houses. The park leads to the river embankment, into which tiered seating will be created. Around the hotel, there is another park with a multi-generational playground.

In the northern part is located hotel renovated from the original industrial buildings with added ground floor restaurant area. Around hotel there is a park with green space and multi-generational playground.

The terrace houses are located in the northeastern part of the complex and feature an attractive riverside view. Row houses line the main road and are buffered from street noise by a line of trees. Typology and placement of other, separate houses is inspired by colonies of worker-houses eg. Baťa houses in Zlín. In between each ground there is no fence and are only separated a slight depression in the green.

Keywords

Ostrava, urban studies, urban design, spatial planning, workers' colonies, Vitkovice, concept development, zoning, functional solutions, architecture, apartment complex, Villas, Townhouses, brownfields, industrial heritage, industrial zone, urban design, footbridge

...

Bibliografická citace VŠKP

Bc. Anna Fišerová *Územní studie rozvojového území Vítkovice - Moravská Ostrava*. Brno, 2016. 6 s., 35xA3, 12xA1 s. příl. Diplomová práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta stavební, Ústav architektury. Vedoucí práce Ing. arch. Josef Sátora, CSc.

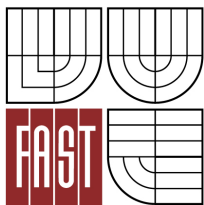
Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracoval(a) samostatně a že jsem uvedl(a) všechny použité informační zdroje.

V Brně dne 20.5.2016

.....
podpis autora

Bc. Anna Fišerová

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
FAKULTA STAVEBNÍ

POPISNÝ SOUBOR ZÁVĚREČNÉ PRÁCE

Vedoucí práce Ing. arch. Josef Sátora, CSc.

Autor práce Bc. Anna Fišerová

Škola Vysoké učení technické v Brně

Fakulta Stavební

Ústav Ústav architektury

Studijní obor 3501T014 Architektura a rozvoj sídel

Studijní program N3504 Architektura a rozvoj sídel

Název práce Územní studie rozvojového území Vítkovice - Moravská Ostrava

Název práce v anglickém jazyce Urban study of development area Vítkovice - Moravská Ostrava

Typ práce Diplomová práce

Přidělovaný titul Ing. arch.

Jazyk práce Čeština

Datový formát elektronické verze

Anotace práce Základní urbanistickou ideou je vytvořit novou kvalitní obytnou zástavbu v kombinaci s plochou pro sport, rekreaci a odpočinek, stejně jako plochy pro výrobu a skladování. Na rastru 100x100m vznikají komplexy bytových domů se zeleným průchozím vnitroblokem.

Mezi jednotlivými celky se nachází volný prostor se zelenými plochami řešený jako obytná zóna. Na souběhu dvou rastrů vzniká v centrální části řešeného území náměstí lemované bytovými domy s polyfunkčním charakterem a zvýšeným komerčním

parterem. Dominantou náměstí je nízký multifunkční objekt, plocha náměstí je ponechána vyjma drobných ploch zeleně volná, variabilní (možnost pořádání společenských akcí, trhů atd.). Na náměstí diagonálně navazuje další významná plocha - park s hřištěm - a menší náměstí s terasovým posezením. V této části jsou navrženy tři viladomy. Park ústí u řeky Ostravice, kde vzniká nábřeží s možností posezení.

V severní části je umístěn hotel vzniklý rekonstrukcí původní průmyslové budovy doplněný o přízemní restaurační objekt. Kolem něj vzniká park se vzrostlou zelení a multigeneračním hřištěm.

Terasové domy se nacházejí v severovýchodní části a hlavní obytné místnosti mají atraktivní výhled na řeku.

Řadové rodinné domy lemuji páteřní komunikaci – zde je kvůli hlukovému a vizuálnímu komfortu umístěna alej stromů. Typologie a rozmístění ostatních, samostatně stojících domů je inspirována koloniemi dělnických domů např. Baťovy domky ve Zlíně. Mezi jednotlivými pozemky není pevný plot, pouze jsou odděleny nízkou zelení.

The inspiration behind this project is the new urbanist idea which combines residential development with green spaces for leisure and sport as well as mixed use commercial areas and storage. The layout of the area is a grid formed by 100m squared plots with residential houses with personal yards. These plots are grouped as complexes and between each complex is a communal green space.

On the outside of the inner grid, there are mixed use apartment buildings and a high commercial floor. The square is dominated by a smaller multi-purpose building with a fluid outside space in which community events can be organized. Diagonally connected to the square is a park with a playground and an area with patio seating in addition to three villa houses. The park leads to the river embankment, into which tiered seating will be created. Around the hotel, there is another park with a multi-generational playground.

**Anotace práce
v anglickém
jazyce**

In the northern part is located hotel renovated from the original industrial buildings with added ground floor restaurant area. Around hotel there is a park with green space and multi-generational playground.

The terrace houses are located in the northeastern part of the complex and feature an attractive riverside view. Row houses line the the main road and are buffered from street noise by a line of trees. Typology and placement of other, separate houses is inspired by colonies of worker-houses eg. Baťa houses in Zlín. In between each ground these is no fence and are only separated a slight depression in the green.

Klíčová slova

Ostrava, územní studie, urbanismus, prostorové plánování, dělnické kolonie, Vítkovice, rozvojová koncepce, územní plán, funkční řešení, architektura, bytový komplex, rodinné domy, viladomy, brownfields, industriální dědictví, průmyslová zóna, urbanistický návrh, lávka

**Klíčová slova v
anglickém
jazyce**

Ostrava, urban studies, urban design, spatial planning, workers' colonies, Vítkovice, concept development, zoning, functional solutions, architecture, apartment complex, Villas, Townhouses, brownfields, industrial heritage, industrial zone, urban design, footbridge

Územní studie rozvojového území Vítkovice - Moravská Ostrava

PRŮVODNÍ ZPRÁVA

ŠIRŠÍ ÚZEMNÍ VZTAHY

Řešené území se nachází v Moravskoslezském kraji, ve třetím největším městě ČR - v Ostravě. Leží v katastrální části Vítkovice.

Vítkovice jsou bývalé město, roku 1924 připojené k Moravské Ostravě, od 24. listopadu 1990 městský obvod statutárního města Ostravy. Mají rozlohu 648,2 ha, ležícím na levém břehu řeky Ostravice na východě moravské části města. Městský obvod zahrnuje celé katastrální území historického města Vítkovic a východní část historické obce Zábřeh nad Odrou, již je katastrální území Zábřeh-VŽ. Od roku 1992 je jejich historické jádro prohlášeno za městskou památkovou zónu.

VYMEZENÍ ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ

Řešené území je vymezeno ze severu průmyslovou zástavbou částečně fungujícího areálu Vítkovických železáren, z jihu frekventovanou dopravní tepnou-ulice Rudná. Západní hranici tvoří také dopravně vytížená komunikace na ulici Místecká. Východně se nachází biokoridor řeky Ostravice.

VYHODNOCENÍ ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ

Z provedených analýz vyplynulo několik důležitých a směrodatných závěrů. Především, že řešené území je vhodné k další zástavbě. V ÚP je toto území určeno k prověření další studií. Díky své výhodné poloze – ať už se jedná o bezprostřední blízkost centra stejně jako výborné dopravní napojení – se tato doposud nevyužívaná část Ostravy stává atraktivním místem k bydlení, rekreaci i k provozování menších podniků či skladů.

Východně i západně můžeme najít stávající zástavbu rodinnými i bytovými domy, tudíž je zde logická návaznost a možnost nabídnout další plochy určené k bydlení.

IDEA ŘEŠENÍ

Řešení konceptu vychází z několika základních principů. Především jde o princip zónování – od zeleně u řeky přes bydlení, dále opět přes pás zeleně k výrobě a poslední „vrstvou“ je zezeň stávající-izolační od hluku z dopravy na ulici Místecká.

Důležitá je také hierarchie prostoru – postupné zklidňování z prostoru veřejného přes polosoukromý až po soukromé zahrady rodinných domů nebo prvního podlaží bytových domů.

Podstatným prvkem je vytvoření dopravní komunikace s MHD, která prochází středem celého území.

URBANISTICKÁ KONCEPCE

Základní urbanistickou ideou je vytvořit novou kvalitní obytnou zástavbu v kombinaci s plochou pro sport, rekreaci a odpočinek, stejně jako plochy pro výrobu a skladování.

Na rastru 100x100m vznikají komplexy bytových domů se zeleným průchozím vnitroblokem. Mezi jednotlivými celky se nachází volný prostor se zelenými plochami řešený jako obytná zóna. Na souběhu dvou rastrů vzniká v centrální části řešeného území náměstí lemované bytovými domy s polyfunkčním charakterem a zvýšeným komerčním parterem. Dominantou náměstí je nízký multifunkční objekt, plocha náměstí je ponechána vyjma drobných ploch zeleně volná, variabilní (možnost pořádání společenských akcí, trhů atd.). Na náměstí diagonálně navazuje další významná plocha - park s hřištěm - a menší náměstí s terasovým posezením. V této části jsou navrženy tři viladomy. Park ústí u řeky Ostravice, kde vzniká nábřeží s možností posezení.

V severní části je umístěn hotel vzniklý rekonstrukcí původní průmyslové budovy doplněný o přízemní restaurační objekt. Kolem něj vzniká park se vzrostlou zelení a multigeneračním hřištěm.

Terasové domy se nacházejí v severovýchodní části a hlavní obytné místnosti mají atraktivní výhled na řeku.

Řadové rodinné domy lemují páteřní komunikaci – zde je kvůli hlukovému a vizuálnímu komfortu umístěna alej stromů. Typologie a rozmístění ostatních, samostatně stojících domů je inspirována koloniemi dělnických domů např. Baťovy domky ve Zlíně. Mezi jednotlivými pozemky není pevný plot, pouze jsou odděleny nízkou zelení.

Řešené území je dopravně napojeno ve třech bodech. V jižní části na frekventovanou dopravní tepnu - ulici Rudnou, v severní části je navržena komunikace směrem k centru Ostravy a v severozápadní části na ulici Místeckou.

Dopravní systém je tvořen páteřní sběrnou komunikací, která vede středem území - spolu s obslužnou komunikací tvoří okružní systém kvůli minimalizaci

hluku a bezpečnosti v obytných částech. Kolem náměstí jsou navrženy jednosměrné komunikace. V okolí rodinných domů je navržena obytná zóna.

Napojení na městskou hromadnou dopravu zajišťuje tramvaj, která vede po hlavní komunikaci. Jelikož bude území poměrně hustě zabudlené, je navržen komfort zastávek po 350 metrech.

Parkování je pro bytové domy zajištěno podzemními garážemi, pět významných veřejných parkovišť zajišťuje dostatečnou kapacitu pro sportoviště, návštěvy a rezervní parkování pro obyvatele bytových domů.

V řešeném území se v současné době nachází velké množství vzrostlé zeleně. Ta po obvodu slouží v návrhu jako izolační pás proti hluku a emisím z dopravy. Při břehu řeky Ostravice se nachází biokoridor, jehož hranice jsou v návrhu respektovány a není zde navržena zástavba.

Dominantním prvkem se stává rozlehlý park, který vede od centra nově navržené městské čtvrti až ke břehu řeky, dále se v území nachází dva menší parky. Jejich součástí jsou multigenerační hřiště a dostatečné vybavení mobiliářem.

Ve vnitrobloku bytových domů mají přízemní byty navržené menší soukromé plochy zeleně s terasou, ostatní plochy vnitrobloku jsou polosoukromé - přístupné pouze obyvatelům domu.

Mezi řadovými rodinnými domy a pátevní komunikací je kvůli hlukovému a vizuálnímu komfortu umístěna alej stromů.

ZÁKLADNÍ BILANCE

Rozloha řešeného území 54,0 ha

IZP 0,12

IPP 0,45

Bilance funkčních ploch

Funkční využití plochy	kód	rozloha m ²	%
pozemky bydlení v rodinných domech	B-R	43825	8,1
pozemky bydlení v bytových domech	B-B	113757	21

pozemky bydlení v bytových domech s polyfunkčním využitím	S-BB	9624	1,8
pozemky komunikací a prostranství místního významu	A	133489	24,7
pozemky občanské vybavenosti -administrativa	C-A	14123	2,6
pozemky občanské vybavenosti -obchod, služby	C-O	1186	0,2
pozemky občanské vybavenosti -školy	O-S	12703	2,3
pozemky občanské vybavenosti -kultura	O-K	613	0,1
pozemky občanské vybavenosti - sport	C-S	17778	3,3
pozemky výroby a skladování	P-V	26926	4,9
pozemky městské zeleně -zeleně izolační	Z-I	64981	12
pozemky městské zeleně -zeleně parková	Z-P	30989	5,7
pozemky krajinné zeleně	Z-I	49787	9,20
pozemky vodních ploch a vodních toků	V-V	20269	3,80
CELKEM		540050	100,00%

Základní bilance bytů a obyvatel

Forma bydlení	Počet BJ	Počet obyvatel
Bydlení v rodinných domech	77	308
Bydlení v bytových domech	2389	5112
Bydlení v polyfunkčních (smíšených)	420	899

domech		
CELKEM	2886	6319

Základní bilance parkování

Funkce	Na terénu	Garážová stání
Bydlení v bytových a smíšených domech	896	5210
Bydlení v rodinných domech	104	-
Veřejná parkoviště	464	-

ZŠ: 90 dětí/ 1000 obyvatel \geq 568 dětí \geq **1 základní škola**

MŠ: 25 dětí/ 1000 obyvatel \geq 157dětí \geq **3 mateřské školy**

OBSAH

1. PRŮVODNÍ ZPRÁVA

- 1.1 – Širší územní vztahy
- 1.2- Vymezení řešeného území
- 1.3- Vyhodnocení řešeného území
- 1.4- Idea řešení
- 1.5- Urbanistická koncepce
- 1.6- Základní bilance

2. VÝKRESOVÁ DOKUMENTACE

- 2.1 - Analytická část
 - 2.1.1 – a01
 - 2.1.2 – a02
 - 2.1.3 – a03
 - 2.1.4 – a04
 - 2.1.5 – a05
 - 2.1.6 – a06
- 2.2- Návrhová část
 - 2. 2.1 – n01
 - 2. 2.2 – n02
 - 2. 2.3 – n03
 - 2. 2.4 – n04
 - 2. 2.5 – n05
 - 2. 2.6 – n06

3. PLAKÁT B1

ÚVOD

Předmětem zpracování diplomové práce je vytvoření návrhu nové zástavby propojující lokalitu Nové Karolíny a rozvíjející se oblasti Dolních Vítkovic. Navrhovaný způsob využití plochy řešeného území je pro pozemky bydlení, občanské vybavenosti či krajinnou zeleň. Dle územního plánu města Ostravy je tato oblast určena k prověření územní studií. Z tohoto pohledu je vypracování návrhu velmi zajímavé, jelikož je zde potenciál prezentovat jej představitelům městského zastupitelstva.

Území je poměrně rozsáhlé a vzhledem k netradičnímu charakteru okolní zástavby – především objektům bývalé či současné průmyslové výroby – musí návrh vyřešit množství otázek. Především jak k tomuto fenoménu přistoupit, v jaké míře obnovovat často zchátralé budovy, které sice nemají historickou hodnotu, ale jsou pro Ostravu typické.

Jedním z nejdůležitějších bodů k řešení je dopravní napojení na v současnosti nepropustné území.

SEZNAM ZDROJŮ

Skripta Neufert

<https://www.ostrava.cz/>

<https://www.cssu.cz/>

<https://www.googlemaps.cz/>

<https://www.archiweb.cz/>

<https://www.dolnivitkovice.cz/>

SEZNAM ZKRATEK

ČSN-česká technická norma

MHD-městská hromadná doprava

BD-bytové domy

RD-rodinné domy

MŠ-mateřská škola

ZŠ-základní škola

ÚP-územní plán

NN-nízké napětí

SEZNAM PŘÍLOH

Grafická část:

textová část: A6

studie: 16 x A1

projekt: 35 x A3

plakát: 1 x B1

Přílohy:

model: 1 x

CD: 1x

Prohlášení o shodě listinné a elektronické formy VŠKP

Prohlášení:

Prohlašuji, že elektronická forma odevzdané diplomové práce je shodná s odevzdanou listinnou formou.

V Brně dne 20.5.2016

.....
podpis autora

Bc. Anna Fišerová